

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRING OM KVARTALSRAPPORTERINGEN FOR NYT HOSPITAL BISPEBJERG FOR PERIODEN 1. OKTOBER 2023 TIL 31. DECEMBER 2023

Til Regionsrådet i Region Hovedstaden

ERKLÆRING PÅ KVARTALSRAPPORTERINGEN

Vi har fået som opgave at afgive erklæring om kvartalsrapporteringen for perioden 1. oktober 2023 til 31. december 2023 for det kvalitetsfondsfinansierede anlægsprojekt Nyt Hospital Bispebjerg (i det følgende kaldet "Projektet") udvisende et forbrug på 32,4 mio. kr. for kvartalet, samt et akkumuleret forbrug pr. 31. december 2023 på 1.538,4 mio. kr. (opgjort i løbende priser).

Kvartalsrapporteringen er udarbejdet i overensstemmelse med Budget- og regnskabssystem for regioner, regionens Kasse- og Regnskabsregulativ, sædvanlig regnskabspraksis og Indenrigs- og Sundhedsministeriets Regnskabsinstruks for behandling af tilskud fra Kvalitetsfonden til sygehusbyggeri (i det følgende kaldet "Regnskabsbestemmelserne").

Konklusionen er todelt således, at vores konklusion om hvorvidt projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne, udtrykkes med høj grad af sikkerhed. Dette omfatter i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets Regnskabsinstruks følgende skemaer, hvor disse indgår i kvartalsrapporteringen;

- Skema 1, Kvartalsstatus på økonomi og fremdrift, (fortroligt bilag)
- Skema 2, Projektøkonomi og udgiftsprofil for hele projektet, (fortroligt bilag)
- Skema 6, Oversigt over deponerede midler, samt forventet investeringsprofil (Bilag B: Oversigt over projektspecifikke deponerede midler pr. 30. december 2023)
- Skema 7, Økonomisk færdiggørelse (fortroligt bilag, Skema 7a: Økonomisk færdiggørelse)
- Skema 8, Gældende tidsplan (Bilag C: Tidsmæssig fremdrift - Nyt Hospital Bispebjerg)

Vores konklusion om, hvorvidt regionens beskrivelse (i det følgende kaldet "Beskrivelsen") af projektets fremdrift anført i kvartalsrapporteringens kapitel 4-5, herunder forventet resterende forbrug (i det følgende kaldet "Budget") anført i skema 1 i kvartalsrapporteringen er opgjort på et rimeligt grundlag, udtrykkes med begrænset sikkerhed.

Ved "Projektets fremdrift" forstås i denne erklæringsopgave, at forventet resterende forbrug (Budget) er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne. Ved "et rimeligt grundlag" forstås i denne erklæringsopgave, at oplysningerne er fuldstændige, dokumenterede og ikke urealistiske.

For så vidt angår oplysninger om forventet resterende forbrug (Budget), vil de faktiske resultater sandsynligvis afvige fra de budgetterede, da planlagte begivenheder ofte ikke indtræder som forudsat. Disse afvigelser kan være væsentlige.

Kvartalsrapporteringen er udarbejdet til brug for Regionsrådets vurdering af dels Projektets økonomiske forbrug og byggeriets fremdrift, herunder forventede resterende forbrug.

Som følge heraf kan rapporteringen være uegnet til andet formål.

Vores erklæring er udelukkende udarbejdet til brug for regionen og kan ikke anvendes til andet formål.

Ledelsens ansvar

Ledelsen (Regionsråd og direktion) er ansvarlig for udarbejdelsen af kvartalsrapporteringen i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne. Ledelsen har herunder ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde kvartalsrapporteringen uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ledelsen har endvidere ansvaret for, at forudsætningerne giver et rimeligt grundlag for, at oplysningerne er fuldstændige, dokumenterede og ikke urealistiske.

Revisors ansvar

Vores ansvar er på grundlag af vores undersøgelser at udtrykke en konklusion med høj grad af sikkerhed om, hvorvidt projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne, samt en konklusion med begrænset sikkerhed om, hvorvidt regionens beskrivelse af byggeriets fremdrift (Beskrivelsen), herunder forventet resterende forbrug (Budget) er opgjort på et rimeligt grundlag.

Vi har udført vores undersøgelser i overensstemmelse med ISAE 3000, Andre erklæringer med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger samt yderligere krav ifølge dansk revisor-lovgivning og standarderne for offentlig revision, jf. Indenrigs- og Sundhedsministeriets Revisionsinstruks for behandling af tilskud fra Kvalitetsfonden til sygehusbyggeri.

Revisionsfirmaet BDO Statsautoriseret Revisionsaktieselskab anvender International Standard on Quality Management, ISQM 1, som kræver, at vi designer, implementerer og driver et kvalitetsstyringssystem, herunder politikker eller procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende lov og øvrig regulering.

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code), der bygger på de grundlæggende principper om integritet, objektivitet, professionel kompetence og fornøden omhu, fortrolighed og professionel adfærd, samt etiske krav gældende i Danmark.

Vi har udført vores arbejde med henblik på at opnå en høj grad af sikkerhed for;

- at kvartalsrapporteringen i alle væsentlige henseender afspejler det økonomiske forbrug opgjort pr. 31. december 2023 i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.
- at kvartalsrapporteringens opgørelse af deponeringsgrundlaget vedrørende anlægsprojekter med kvalitetsfondsfinansiering i alle væsentlige henseender er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISAE 3000, andre erklæringer med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger samt yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af kvartalsrapporteringen.

Vi har udført vores arbejde med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for;

- at den økonomiske fremdrift er i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne og i al væsentlighed er afspejlet i kvartalsrapporteringen.
- at regionens vurderinger af forventet resterende forbrug (Budget) er i overensstemmelse med underliggende dokumentation og i al væsentlighed er afspejlet i kvartalsrapporteringen.

Ved vores undersøgelser af forudsætningerne om forventet forbrug, har vi på grundlag af vores kendskab til regionen, dens virke og den af ledelsen fremlagte dokumentation vurderet, om der er forhold, der giver os grund til at mene, at forudsætningerne om forventet forbrug, ikke giver et rimeligt grundlag for opgørelse af resterende forbrug, herunder at forudsætninger kan anses som værende fuldstændige, dokumenterede og ikke urealistiske.

Omfanget af de handlinger, vi har udført ved vores gennemgang af Projektets fremdrift, er mindre end ved en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed. Som følge heraf er den grad af sikkerhed, der er opnået for vores konklusion om det forventede resterende forbrug, betydeligt mindre end den sikkerhed, der ville være opnået, hvis der var udført en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed.

Konklusion

Denne konklusion skal læses under hensyntagen til formålet med kvartalsrapporteringen, som redegjort for i erklæringens indledende afsnit, samt på grundlag af forståelsen af begreberne "Projektets fremdrift" og "et rimeligt grundlag", som der er redegjort for i erklæringens indledende afsnit.

Det er for de af revisionen omfattede skemaer vores opfattelse, at kvartalsrapporteringen for perioden 1. oktober 2023 til 31. december 2023, for så vidt angår projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag, i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

På grundlag af det udførte arbejde og det opnåede bevis er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at regionens beskrivelse (Beskrivelsen) af projektets fremdrift, herunder forventet resterende forbrug (Budget) ikke i alle væsentlige henseender er opgjort på et rimeligt grundlag.

Fremhævelse af forhold vedrørende risici og reserve:

Uden at tage forbehold skal vi henlede opmærksomheden på Kvartalsrapportens afsnit 2.1, hvoraf følgende fremgår:

"Regionsrådet har den 12. marts 2024 givet administrationen mandat til at igangsætte en exit af kontrakten med Akuthusprojektets totalentreprenør Rizzani de Eccher (RdE).

Projektet har den 15. marts 2024 eksekveret det mandat ved at sende et brev til RdE med oplysning om, at regionen ophæver kontrakten om totalentreprisen på byggeriet.

Projektet vil i den kommende tid vurdere, hvorledes Akuthusprojektet mest hensigtsmæssigt kan gennemføres under hensyntagen til tid, økonomi og kvalitet, idet der må forventes ikke ubetydelige merudgifter og påvirkning af projektets tidsplan.

Da kontraktophævelse med RdE først er effektueret i slutningen af 1. kvartal 2024, er den afledte virkning af forholdet ikke indarbejdet i denne kvartalsrapport."

Endvidere skal vi uden at tage forbehold henlede opmærksomheden på Kvartalsrapportens afsnit 5.2, hvoraf følgende fremgår:

"Simulering af projektets risici sammenholdt med projektets økonomi viser, at projektet pt. er meget risikofyldt. Prognosen er forringet siden 3. kvartal 2023, hvilket kan begrundes i følgende:

- *At RdE's økonomiske udfordringer, der blev aktualiseret med rekonstruktionsprocessen, der blev igangsat i Italien i august 2023, endnu ikke er afsluttet. Projektet har dog i januar 2024 indgået en tillægsaftale (Addendum), der mitigerer nogle af udfordringerne, idet det nu er blevet muligt at få gang i fremdriften på byggepladsen, herunder at RdE's projektøkonomi bliver ringfæncet.*

- *At besparelsesmulighederne omhandlende reduktion af Akuthusbyggeriet med enten 1 (ca. 29 senge pr. sengeafsnit hhv. 20-25 ambulatorier pr. afsnit) eller 2 ambulatorie-/sengeafsnit på samme niveau og med fjernelse af mellemgang mellem senge-/ambulatorieafsnit, planmæssigt er udgået ultimo 2023. Dette skyldes, at opførelse af rådhus og designprojektering nu er så langt, at det ikke længere vurderes muligt at opnå reelle besparelser og samtidig sikre et funktionsdygtigt Akuthus"*

I sammenhæng hertil kan der endvidere supplerende henvises til Kvartalsrapportens afsnit 5.7, hvoraf der fremgår følgende af Det tredje øjes konklusion:

"I 4. kvartal 2023 har totalentreprenøren dog fået så væsentlige økonomiske udfordringer at forligsaftalens betingelser ikke er blevet opfyldt som aftalt og der er i efteråret 2023 foretaget en rømning af byggepladsen medførende mangelfuld fremdrift. Dette begrundet i totalentreprenørens manglede betalinger til sine underleverandører/-entreprenører. Totalentreprenørens fortsatte økonomiske udfordringer og uafklarede rekonstruktionsproces - samt de afledte effekter heraf - har medført at projektets risikobillede er blevet forøget siden sidste kvartal.

Således prognosticeres det i 4. kvartalsrapporten (fortroligt bilag) at det samlede slutforbrug vil blive højere end det styrende budget for projektet, opgjort i løbende priser - dette jf. den mest sandsynlige risiko-simulering. Således er der fortsat risiko for at det samlede projekt ikke kan gennemføres inden for projektets styrende budget, jf. 4. kvartalsrapporten 2023 (fortroligt bilag)."

Fremhævelse af forhold vedrørende byggeriets fremdrift

Uden at tage forbehold skal vi henlede opmærksomheden på afsnit 5.3, hvor der fremgår følgende om byggeriets fremdrift:

"Efter et efterår med begrænset aktivitet på byggepladsen skal tillægsaftalen, der blevet indgået med RdE den 4. januar 2024 sikre det udførte konstruktionsarbejde på byggepladsen, samt sikre, at der igen kommer fremdrift i byggeriet. Næste skridt på byggepladsen er at fortsætte råhusarbejderne. Samtidig skal RdE fokusere på at få færdiggjort særligt den tekniske projektering. Tillægsaftalen ændrer ikke på vilkår vedrørende tid, økonomi og kvalitet, og RdE er således fortsat forpligtet af hovedkontrakten og forligsaftalen, der blev indgået i maj 2023.

Med tillægsaftalen er der indført ringfencing af RdE's projektøkonomi, hvorved bygherre har kontrol med alle RdE's udbetalinger relateret til Akuthusprojektet, så der kan sikres betaling til RdE's underentreprenører mv.

RdE har igangsat vinterforanstaltninger, herunder fået 3. part til at verificere, at de dele af bygningen, der har stået frit, ikke har taget skade. Arbejdet på byggepladsen er genoptaget medio januar 2024, og der arbejdes i henhold til de milepæle, der er defineret i tillægsaftalen.

Der er fortsat usikkerhed om RdE's samlede fortsatte virke, da virksomheden fortsat er under rekonstruktion. Bygherre vurderer derfor mulige scenarier, hvis det viser sig, at RdE ikke kan færdiggøre Akuthusprojektet"

Endvidere henleder vi opmærksomheden på afsnit 6.4.5 hvor der fremgår følgende om opgørelse af planlagt og realiseret færdiggørelsesgrad:

"Udgangspunktet for skema 1 er afrapportering på projektets godkendte totalramme inkl. energilånemidler og låneramme godkendt af Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 1. juli 2023. Færdiggørelsesgraderne på de enkelte budgetposter er beregnet i forhold til det styrende budget. Økonomien kobles endvidere med simulering af projektets risici i Exonaut. Hvis det mest sandsynlige scenarie for det samlede projekt viser et estimeret merforbrug, da tillægges dette beløb som en samlet sum under den styrende budgetramme. En estimeret merudgift indgår således ikke i beregning af færdiggørelsesgraderne. Da summen indeholder Monte Carlo simulering af de samlede risici i Exonaut med udgangspunkt i en teoretisk

beregning af sandsynligheden for at risiciene indtræffer, kan beløbet ikke umiddelbart opdeles og placeres på de enkelte delbudgetposter. Da det ikke kan vides, om det mest sandsynlige scenarie faktisk indtræffer, kan den teoretiske beregning ikke sidestilles med et forventet merforbrug.

Hvis enkeltrisici bliver til disponerede og faktiske udgiftsposter, da vil sådanne risici udgå af Exonaut. Det forventede budget det konkrete sted i kontoplanen tilpasses, og da vil disse tilægssummer også indgå i beregningen af færdiggørelsesgraderne.”

Fremhævelse af forhold vedrørende budgettet

Uden at det har påvirket vores konklusion, skal vi henvise til, at regionen i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne har medtaget budgettal som sammenligningstal i kvartalsrapporteringen.

Budgettallene har ikke være underlagt revision, men alene vores arbejde udført med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for sammenligningstallene.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIG REGULERING

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af kvartalsrapporteringen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af aktiviteterne, der er omfattet af kvartalsrapporteringen. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision og gennemgang af kvartalsrapporteringen, der skal forstås under hensyntagen til formålet med kvartalsrapporteringen, som redegjort for i erklæringens indledende afsnit, er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af kvartalsrapporteringen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og aktiviteterne, der er omfattet af kvartalsrapporteringen.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Roskilde, den 22. marts 2024

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Peter Damsted Rasmussen
Statsautoriseret revisor

Verni Jensen
Registreret revisor